

KJV 2011-2012 (GROEP 5)

Rood / Vera Van Renterghem
(door Karolien Vermeulen)

Over de auteur (zie ook www.villakakelbont.be)

Vera Van Renterghem was als kind een leesbeest met een levendige fantasie. Dat laatste bracht haar ertoe archeologie te studeren “omdat ze ervan droomde farao’s uit de grond te scheppen of een antiek labyrint te ontdekken.” Uiteindelijk studeerde ze af in de hedendaagse geschiedenis en vervolmaakte zich aanvankelijk in het schrijven van wetenschappelijk werk, al geeft ze toe dat “terwijl ze heel ernstige boeken schreef, vaak wegdroomde over groene draken met paarse stinkvoeten.” Toen ze steeds vaker de opstellen van haar drie zonen ging schrijven, vond ze het tijd zelf in de meer literaire pen te kruipen. In 2008 waagde ze zich aan de jeugdboeken met *Giftig*. Een jaar later volgde *Coke*. *Rood* is haar derde jeugdboek.

🔗 www.veravanrenterghem.com

Kort samengevat

Rood vertelt het verhaal van de revolutie. Er is de grote Franse Revolutie, die het decor voor het verhaal vormt maar ook veel meer dan dat is. De lezer ziet hoe de nobele waarden vrijheid, gelijkheid en broederlijkheid er alleen maar voor zorgen dat de ene elite vervangen wordt door een andere, die al even zwart-wit denkt. Het is een wereld van voor of tegen, van leven en – nog meer – van dood. Daarnaast is er de revolutie in het leven van het hoofdpersonage Toine: van kind naar jongvolwassene, van kladschilder tot kunstschilder, van onwetend naar wetend. De twee revoluties versterken elkaar en de lezer wordt meegevoerd op de stuwende hartslag van het boek.

Vooraf

Net zoals haar boek *Giftig* heeft ook *Rood* een ondertitel meegekregen. Laat de juryleden kort noteren aan welke revoluties ze denken bij het lezen van deze ondertitel?

Thema's

Franse Revolutie

Zowel de tijd als de ruimte in het boek zijn historisch. Wat weten de juryleden over de Franse Revolutie? Kennen ze nog andere revoluties? (Verwijs eventueel naar de Arabische lente.) Laat de juryleden aan de hand van het boek reconstrueren wat de oorzaken voor de Franse revolutie waren en wat ze voor ogen had. Niet alle personages in het boek zijn even blij met de revolutie. Kunnen de juryleden samen achterhalen wie aan welke kant stond? Probeer deze personages een plaats te geven: Toine, Victor Delcraux, Quentin, Alexandre, David, madame Sophie, graaf Delacroix, markies de Thionville, père Hubert.

David de schilder

Kennen de juryleden de schilder in het boek? Breng een imaginair bezoek aan een tentoonstelling met zijn werken. Laat de jongeren de schilderijen beschrijven die ze denken te zien. Wat staat erop afgebeeld? Welke kleuren worden er gebruikt? Op welke schilderijen die ze kennen lijken de schilderijen van David volgens hen?

Toon daarna een aantal schilderijen van David. Kloppen hun verwachtingen? Wat roepen de beelden bij hen op?

Kleurensymboliek

Kleuren, met name de kleur rood, zijn heel belangrijk in het boek. Bespreek waarvoor de kleur rood staat in het boek: bloed, leven, de rode guillotine, cochenillerood van de luizen, woede, opstand, liefde. Zijn er andere kleuren die ter sprake komen? Welke? Bijvoorbeeld: groen voor père Hubert, geel voor vrolijke kamers, blauw voor rust...

Laat de juryleden een kleur kiezen die bij hen past. Waarom hebben ze deze kleur gekozen?

Rood is niet alleen de dominante kleur in het boek, het is ook de titel. Vinden de jongeren de titel goed gekozen? Waarom wel of niet? Hoe zou het verhaal er volgens hen uitgezien hebben als het boek bijvoorbeeld "zwart" had geheten? Of "blauw"?

Parijs

De straten van Parijs worden levendig geschetst in het boek. Geef de juryleden een plan van Parijs (zie bijvoorbeeld www.orangesmile.com/bestemmingen/paris/city-maps.htm) en zoek samen de belangrijkste plaatsen in het boek aanduiden: Montmartre, Bastille, markt Les Halles, Place de Grève = Place de l'Hôtel de Ville, Palais Royal, Tuilerieën, Pont-Neuf, Notre-Dame...

Familie

Toines familie is zwaar door het noodlot getroffen. Stel een stamboom samen van Toines naaste familie en noteer erbij wat de familieleden is overkomen. Als de familie van Toine vandaag zou leven, hoe zouden

de familieleden dan zijn omgekomen? Laat de juryleden de stamboom actualiseren, bijvoorbeeld door weekendongeval, dood in Afghanistan... toe te voegen.

Père Hubert blijkt Toines vader te zijn. Werd dit voorbereid in het verhaal? Waaruit kan je dit opmaken? Begrijpen de juryleden waarom Victor de kleur groen voor père Hubert heeft gekozen?

Waarzeggerij

In het begin van het boek brengt Toine heel wat tijd door bij een waarzegster, madame Sophie. Wat weten de juryleden over waarzeggerij? Wat vinden ze ervan? Hadden ze in de gaten dat Toine werd bedrogen?

Vriendschap

Toine vormt met zijn vrienden Quentin en Alexandre een alternatieve versie van de drie musketiers. Ondanks hun verschillen, kiezen de vrienden resoluut voor elkaar. Laat de juryleden de drie vrienden typeren. Hoe evolueren ze doorheen het verhaal? Wat maakt volgens de juryleden deze drie jongens vrienden?

Recensies

Besprek de volgende twee recensies met de juryleden. Eén bericht is zeer positief, het andere uitgesproken negatief. In welke beschrijving vinden de juryleden zich het best? Hebben ze tegenargumenten?

‘Geschiedenis en fictie zijn in dit boek vlot met elkaar verweven. Levenschte beschrijvingen van het leven onder de terreur en snelle opeenvolgingen van gebeurtenissen geven het boek vaart. De complexe geschiedenis van de Franse Revolutie wordt voelbaar én begrijpelijk aan de hand van kleinere verhalen.’

(T. Mortier, Biblion 2010)

‘Louter toevallig komt Toine bij een bekend kunstschilder terecht, van wie de leerjongen natuurlijk net ziek is. De uitgelezen kans om zijn nauwelijks verholen ambities als – jawel – kunstschilder makkelijk en snel waar te maken. Ook elders in de roman speelt het toeval een prominente rol en wordt al te makkelijk ingeschakeld om het doorzichtige netwerk van intriges samen te houden. Het lang aangekondigde happy end leest totaal onrealistisch vanuit de achterliggende problematiek. Ook stilistisch biedt *Rood* weinig meerwaarde: Van Renterghem gaat zich te buiten aan maniërisme, en dat levert net clichés (“Een huis is je tweede huid, je draagt het als een mantel om je heen”) en sterk gezochte beelden op (“Mijn maag verkrampte, spuwde vuur dat het binnenste van mijn mond opvat.” “De honger vrat het geduld op.”). De dialogen blijven louter papieren gesprekken en ondersteunen de eenzijdige benadering; de auteur wil voornamelijk eenvoudige kennisoverdracht bieden in plaats van een gevarieerd en authentiek portret van een woelige periode uit de Franse geschiedenis te schetsen. Vraag blijft dan in welke mate een non-fictiewerk over de Franse Revolutie niet net dezelfde functies kan vervullen.’

(Jürgen Peeters, Jipjip.web-log.nl)

Tot slot: www.kjv.be

Laat de juryleden online hun zeg doen bij het boek en/of lees er de commentaren van andere juryleden.

www.kjv.be → Welke boeken moet ik lezen → groep 5

Klik op de cover om commentaar te geven bij dit boek

Heb je foto's of tekeningen gemaakt? Toon ze online!

www.kjv.be → Prikbord → groep 5